

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošiljan-
jem na dom
za celo leto 3 glid. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v škofljsk.
poslopju (Bischofshof).
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Poročilo in račun katol. tikovnega društva za leto 1875.

Kat. tiskovno društvo, ki šteje 230 družben-
nikov, je obhajalo 7. t. m. letni občni zbor. Sešlo
se je 30 udov, med njimi tudi dva goreča rodo-
ljuba kmetskega stanu.

Bivši predsednik je poročal o društvenem
delovanju, ter z navdušeno pohvalo omenil zaslug
prejšnjega „Gospodarjevega“ urednika č. g. Dr.
Jožefa Ulage, ki je v pretečenem letu, preselivši se
v dušno pastirstvo na deželi, od uredništva od-
stopil, katero je blizo štiri leta vodil z enako
bistroumno pozornostjo, kakor z neuklonljivo po-
gumnostjo in požrtvovalno delavnostjo. Vsi prič-
joči so se pri teh besedah povzdignili in z nav-
dušenjem trikrat izklicali: Hvala in živili! Ome-
nilo se je nadalje, da je potem uredništvo prevzel
č. g. profesor bogoslovja, Dr. Lavoslav Gregorčec,
ter si že ročno v prvem letu izkusil, kako britko
je pri sedanji liberalno centralistični sistemi ure-
dovati konservativno-federalistični list. Kako do-
bro vé tudi novi urednik zadeti pisavo našemu
ljudstvu razumljivo, in ustreči njegovim potrebam,
kaže to, da število naročnikov vedno narašča, in
je sedaj že blizo številke 1500. Tudi pri teh be-
sedah so se povzdignili pričujoči in z navdušenim
priznanjem novemu uredniku nazdravili.

Enoglasna zahvala se je izrekla tudi marlj-
vimi sodelalcem „Gospodarjevimi“ in posebej še
tistim gospodom, ki toliko marljivo v svojem
obližju list širijo in naročnike zbirajo, med katerimi
se zlasti odlikujejo č. g. dekan Meško, Hrg,
Hajšek Ant., Kocuvan, Voh, Slekovec, Suhač,
Tutek dekan, Bezenšek in drugi.

V dolžnost so si šteli družbeniki, še posebno
zahvalo izreči dosedanjemu oskrbniku „Gospodarja“,
č. g. J. Hrzič-u, kateri je z vstrajno delavnostjo ad-
ministracijo spravil v najlepši red, pa jo zdaj od-
ložil zavolj preobilnih poslov v šoli in v dušnem
pastirstvu. Administracijo je prevzel s 7.
marcem č. g. Ivan Skuhala, profesor bo-
goslovja, na kterege se naj zanaprej

adresujejo vsi denarni listi, naročnina
in prejemanje lista zadevajoči.

V nov odbor so bili voljeni č. g. Hrg,
Hrzič, Kosar, Dr. Križanič, Lacko, Ogradi, Dr.
Pajak, Stranjšak, Šrol.

Ročno po občnem zboru se je nov odbor
ustanovil. Izvoljen je bil za predsednika kanonik
Kosar za predsednikovega namestnika profesor
Dr. Križanič, za denarničarja stolni kaplan
Hrzič in za tajnika stolni kaplan Lacko.

Lanski račun so č. g. pregledovalci že pred
zborom pregledali in potrdili kakor tukaj nasleduje.

Račun

katol. tiskovnega društva za leto 1875.

I. Stroški.

1. Za tiskanje „Slov. Gosp.“, prilog in napisov, kolekovanje časnikov in ekspedicijo	fl. 2862.95
2. „ razpošiljanje c. kr. pošti (koleki)	„ 641.—
3. „ plačilo uredništvu in opravištvu	„ 550.46
4. „ časopise	„ 21.96
5. „ listnice, poštnino denarnih listov	„ 32.97
6. „ razne stvari	„ 42.09
7. Naročnina za leto 1876 v letu 1875 predplačana	„ 26.75
Skupaj	fl. 4178.18

II. Dohodki.

1. Denarni ostanek leta 1874	fl. 493.35
2. Naročnina za leto 1875 v l. 1874 predplačana	„ 42.05
3. Doneski družstvenikov tisk društva	„ 1098.15
4. Naročnina „Slov. Gosp.“ v l. 1875	„ 2845.97
5. Inserati	„ 198.89
Skupaj	fl. 4678.41
Ako se od dohodkov	fl. 4678.41
odštejejo potroški	fl. 4178.18

je denarni ostanek leta 1875 fl. 500.23

V Mariboru, dne 1. marca 1876.

J. Hrzič m/p.
denarničar.

Račun so pregledali:

Ig. Orožen m/p.

Ant. Lacko m/p.

Iz tega računa je razvidno, da akoravno število naročnikov vedno narašča, je vendar „Gospodar“ v lanskem letu komaj 7 glđ prigospodaril, ali prav za prav komaj in komaj se izognil deficita, to je zgube, čemur vzrok je to, da je njegova cena v primeri z vsemi drugimi slovenskimi listi najbolj nizka. To se omeni iz trojnega vzroka. Prvič zato, da kmetski ljudje spoznajo, da društvo ne more lista zastoj nikomur dajati, kakor se od toliko strani prosi. Drugič, da bi tisti, ki so še kaj na dolgu, prej ko prej svojo dolžnost poravnali. In tretjič, da bi vsi družbeniki toliko bolj gotovo društvu še tudi znanprej zvesti ostali in si prizadevali še novih udov pridobiti. Kajti le s pomočjo tiskovnega društva se zamore listu tako nizka cena ohraniti; brez njegove pomoči bi se mogla neobhodno povikšati.

Sicer ostane tiskovno društvo s svojim listom tudi znanprej zvesto svojemu geslu: vse za vero, dom, cesarja!

Odbor katol. tiskovnega društva
v Mariboru, dne 13. marca 1876.

Cerkvene zadeve.

Zakrament sv. firme se bo letos delival v Mariborskej dekaniji 28. maja pri sv. Petru, 29. maja pri sv. Martinu pod Wurmbergom, 30. maja pri sv. Barbari; 31. maja pri sv. Marjeti na Pesnici; 6. junija v Selnici, 7. junija v Kamei in 11. junija pri Zgornji sv. Kungoti.

Račun zavodov Maksimilijanum-Viktorinum-a za leto 1875 kaže, da imata obadva zavoda, prvi 49.904 fl., drugi 26.449 fl. v denarjih, in poslednji še 3 vinograde in hišo v Mariboru tako, da vse premoženje znaša okoli 100.000 fl. Čisti dohodki so se porabili 3800 fl. za novo kapitalizacijo, za obdelovanje vinogradov in v podporo dijakom v Mariboru 428 fl., v Ptuju 331 fl. in v Celju 324 fl. Slišimo, da se snuje ustanovitev pravega seminariša zopet v Mariboru, kakor je bilo v začetku.

Nova, slavjanska svetnica se je začela pretečeni mesene častiti na Českem, namreč od sv. Očeta blaženim nebeščanom všteta Neža, rodivša se iz staroslavne, česke, kraljevske rodbine Premislove. Česka deželca, odkar je sprejela vero v Jezusa Kristusa, je imela mnoge preblage duše. Razun svetnikov in svetnic, sv. Ljudnile, sv. Vavla, sv. Vojtēha, sv. Prokopa, sv. Janeza Nepomuka, ima ta deželca celo vrsto zveličanih in v slovesu svetosti umrlih. Med njimi je zlasti Neža, hči českega kralja Premislava Otokarja I. Rojena je bila v Pragi 20. pros. 1205. Njena mati je bila Konštancija sestra ogerskega kralja Andreja. Med hčerami je bila Nežica najmlajši. Po volji starišev je bila precej v otročjih letih v zakon obljubljen ter zaročena Boleslavu, sinu šleskega vojvoda, ter v izrejo izročena cistercijankam v trebniškem samostanu blizo Vratislava. Ondi je bil s skrbljivostjo sv. kneginje Hedvige postavljen

prvi temelj njenega bogoljubnega življenja. Njeni odmenjeni ženin pa je bil umrl, in vrnila se je v Prago; prišla je pozneje tudi na dvor avstrijskih vojvodov, da bi se dvorskega življenja priučila, kar pa je ni veselilo. Zaročena je bila zopet s Henrikom, sinom cesarja Miroslava II., pozneje pa v svoje veliko veselje te zaroke rešena. Pozneje snubljenca je celo cesarju Miroslavu II. roko odrekla in se je obrnila k sv. življenju, polnemu zatajevanja. Ubogim je delila obilne milošnje in kakor je le mogla, se jim je dobrotna skazovala. Dela bogoljubnosti so bile nepretrgana zlata veriga njenega življenja. Njeno delo je bilo, da so v Prago prišli Minoriti, Franciskani in pozneje Klarisarice. Vsak vé, koliko v vsakem mestu in kraju pripomorejo cerkveni redovi k lepemu življenju, ter kako storé krvavo pogreho, kateri cerkvene redove zatirajo, tako pa je nasproti neprecenljivo dobro delo redove ustanovljati. Velik del svojega premoženja je princesinja Neža obrnila v to, da je ustanovila v Pragi 2 bolenišnici, strežbo ubožnih in bolenikov pa je izročila pobožnim redovnikom „Križarjem“. Leta 1232. se je sama svetu čisto odpovedala in je s 7 drugimi devicami iz naj imenitnejših družin pristopila k Klarisinjam. Kralj Vavlav sam s kraljico Kunigundo in sorodna kneza iz Koroškega in iz Šlezije so bili pri slovesnosti, po kateri je papežev poslanec Janez Kaje-tan Ursini imel slovesno sv. mašo. Na papeževo povelje je Neža postala prednica v samostanu, kateri je pod njenim vodstvom silovito slovel v svetosti in dobrotelnosti do ubožnih, akoravno prednica od kralja nobene letne prihodnine in nobenega premoženja sprejemati ni hotla.

Z gorečo molitvijo, kakor tudi z modrim svetom je bila redovnica Neža velika dobrotnica deželi in kraljevi rodovini v naslednjem napadu Tatarov, v domači črni in potlej v križarski vojski.

Veliko je trpela in dobrotne delala kraljeva princesinja do l. 1282, ko je smrtno zbolela. K smrtni postelji je že 10 let bolna kraljeva sestra Katarina prinesena in jo je prosila blagoslova z upanjem, da bo s tem ozdravela. Ker nje pa Neža iz ponižnosti ni hotla blagosloviti, je Katarina sama prijela njeno roko in se je z njo svojih nog dotaknila. Vsled tega je Katarina res ozdravela in hodila je zopet brez drugih pomoči. Stara 77 let je Neža umrla 2. sušca 1282, potem ko je 47 let preživela v samostanu. Tudi na njenem grobu se je zgodilo veliko prav očitnih čudežev. Vsa deželca je skusila, da njena smrt je bila draga Gospodu, ker po vsej deželi je bila takrat prav posebno dobra letina, in nehala je kuga. Tudi sploh so se povrnili bolji časi za deželo, kakor pišejo zgodovinarji. Pripisovali so te dobrote njeni prošnji pri Bogu.

Ljudstvo jo je po njeni smrti častilo kakor svetnico in že cesar Karol IV. in njegova mati Elizabeta sta prošnjo českega ljudstva, da bi se prištel med svetnike, izročila papežu Janezu XXII.